

Prawo do wody

Opracowanie scenariusza: MARTA DORENDA Konsultacje metodyczne: JOANNA GÓRAL – WOJTALIK

Czy wystarczy nam wody?

SCENARIUSZ ZAJĘĆ DLA KLAS IV-VI SZKOŁY PODSTAWOWEJ

Zajęcia można realizować na lekcjach przyrody.

Czas: 90 min

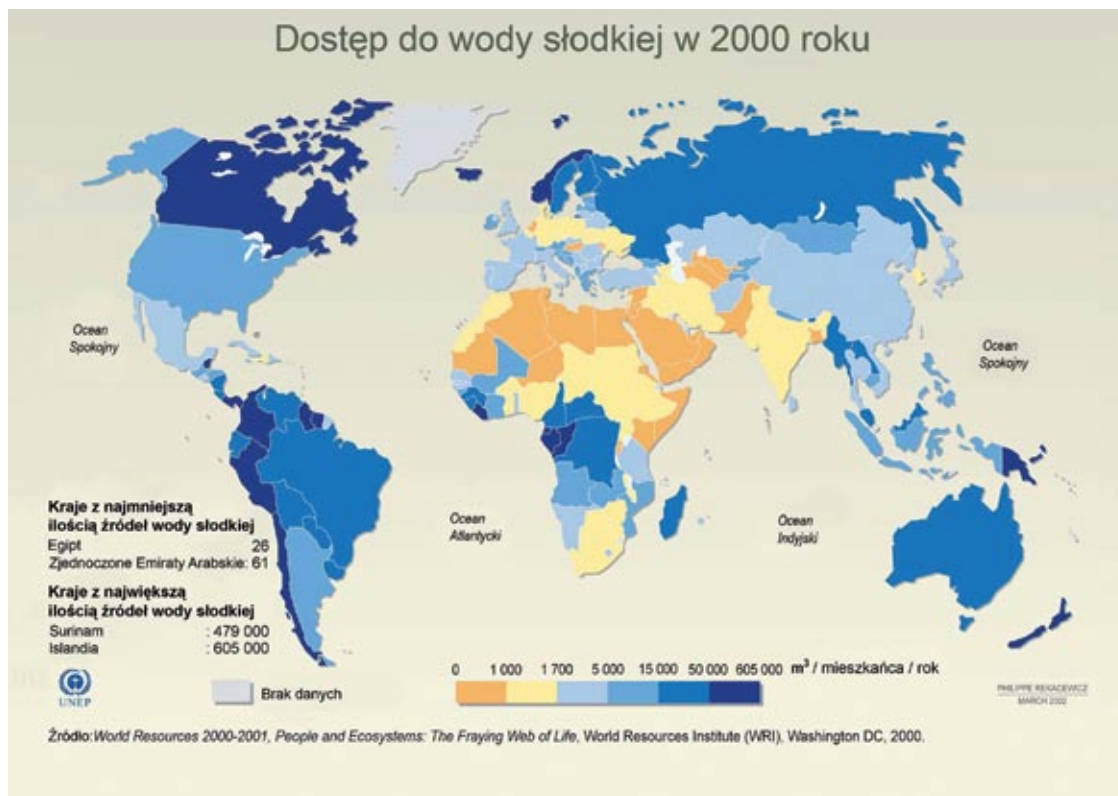
Główne zagadnienia zajęć	<ul style="list-style-type: none">– kryzys wodny– ograniczone zasoby wody pitnej– globalne współzależności
Cele zajęć	Po zakończeniu zajęć uczeń powinien: <ul style="list-style-type: none">– wiedzieć, że zasoby wody pitnej są ograniczone i że człowiek ma wpływ na ich wielkość,– wiedzieć, że kryzys wodny w szczególności dotyka kraje globalnego Południa, ale zagraża także Polsce,– wiedzieć, w jaki sposób jego postępowanie wpływa na sytuację wodną w krajach globalnego Południa.
Metody i techniki pracy	praca w parach, praca w grupach, dyskusja
Kluczowe pojęcia	<ul style="list-style-type: none">– kryzys wodny– ograniczone zasoby wody pitnej
Środki dydaktyczne	mapa, fotografie, flipchart lub tablica, papier, mazaki lub kreda, nożyczki, wycięty z papieru kształt wiadra
Literatura:	Amy Bauman, <i>Skąd się bierze woda na Ziemi?</i> , 2008 www.wodapitna.pl Przeciętne normy zużycia wody w Polsce – www.halat.pl/wodanormy.html Beyond scarcity: Power, poverty and the global water crisis, Human Development Report 2006

PRZEBIEG ZAJĘĆ

CZAS	CO TRZEBA ZROBIĆ?	MATERIAŁY	UWAGI
5 min	Rozpocznij zajęcia, przedstaw cele.		
10 min	Uczniowie pracują w parach. Zadaniem każdej pary jest znalezienie dziedziny życia, w której niepotrzebna jest woda. Każda z par dyskutuje krótko nad trafnością swoich propozycji, a następnie przedstawia na forum klasy wyniki swojej pracy. Propozycje uczniów zapisz na tablicy lub flipczarcie.	flipczart i mazaki lub tablica i kreda	
10 min	Poproś każdego z uczniów, aby oszacował, ile wody zużywa każdego dnia, a obliczenia zapisał na kartce. Uczniowie prezentują pozostałym swoje obliczenia. Zapisuj podawane przez uczniów liczby na flipczarcie lub tablicy. Grupa wspólnie decyduje, czy ilość zużywanej wody oceniają jako dużą czy małą. Poproś uczniów, aby zachowali swoje obliczenia.	papier, długopis lub mazaki do notowania, tablica i kreda lub flipczart i mazaki	Pamiętaj, aby zwrócić uwagę na czynności wymagające użycia dużej ilości wody: sputkiwanie wody w toalecie, pranie, zmywanie.
15 min	Uczniowie pracują w parach. Poproś ich, by wyobrazili sobie, że wskutek kryzysu wodnego, który ich dotknął, są zmuszeni zmniejszyć ilość zużywanej wody o połowę. Do nich należy decyzja o tym, z czego zrezygnują lub które czynności będą wykonywać z mniejszym zużyciem wody. Przedstawiciele par prezentują wyniki pracy pozostałym osobom.	papier, mazaki do notowania	Wyniki pracy poszczególnych par zapewne będą się różnić. Podczas prezentacji można przeprowadzić dyskusję na temat racjonalnego użytkowania oraz oszczędzania wody.
15 min	Zaprezentuj i objaśnij uczniom mapę pokazującą dostęp do wody słodkiej na świecie (dane z 2000 roku). Zwróć uwagę na sytuację, w jakiej znajduje się Polska. Podziel uczniów na 5 grup i poproś, aby rozdzielili 15 litrów wody – ilość, jaką dziennie dysponuje mieszkaniec Mozambiku – tak, aby zaspokoić potrzeby przeciętnego Europejczyka. Aby wykonać zadanie, każda z grup przypisuje części 15-litrowego wiadra z wodą odpowiednim czynnościom. Podczas omawiania zadania zwróć uwagę uczniów na fakt, iż nie jest to abstrakcyjna, wyimaginowana sytuacja, lecz przedstawienie realiów życia w krajach globalnego Południa. Podkreśl, iż uczniowie przez swoje postępowanie mają wpływ na te warunki.	Materiał pomocniczy nr 1 – Mapa pokazująca dostęp do wody słodkiej na świecie w 2000 roku wycięty z papieru kształt wiadra, mazaki, nożyczki	Aby podzielić wiadro, uczniowie mogą narysować na nim linie lub pociąć je na kawałki.
15 min	Podziel uczniów na 5 grup. Każda z grup otrzymuje jedną fotografię. Zadaniem uczniów jest ustalenie co łączy ich z osobami przedstawionymi na fotografiach oraz znalezienie sposobu poprawienia ich sytuacji, możliwego do zrealizowania przez mieszkańców krajów globalnej Północy.	Materiał pomocniczy nr 2 – fotografie, papier, mazaki	W zależności od wieku uczniów i stopnia zrozumienia tematu, mogą oni wyszukiwać najprostsze powiązania (pomoc w czynnościach domowych) po złożone (związek kryzysu wodnego z analfabetyzmem wśród dzieci z krajów Południa)
15 min	Podziel uczniów na 5 grup. Poinformuj ich, że sieć telefonii komórkowej poprosiła ich, aby zredagowali SMS-owe przypomnienia wysyłane użytkownikom telefonów komórkowych, dotyczące sposobów zapobiegania kryzysowi wodnemu. Każda z grup ma za zadanie zredagować jak najwięcej takich wiadomości w ciągu 7 minut i zapisać je na flipczarcie. Następnie wiadomości są prezentowane pozostałym uczniom i dyskutowane pod kątem trafności.	Flipczart, mazaki do notowania	Jeśli uczniowie mają problem ze zrozumieniem zadania, możesz zaproponować jego uszczegółowienie, np. ułożenie haseł odpowiadających na pytanie „Jak oszczędzać wodę?”
5 min	Omówienie i zakończenie zajęć		

MATERIAŁY POMOCNICZE DLA NAUCZYCIELA

MATERIAŁ POMOCNICZY NR 1

MATERIAŁ POMOCNICZY NR 2

Sri Lanka, grudzień 2004, Po fali Tsunami mieszkańcy wybrzeży potrzebowali bezpiecznej wody pitnej. Chłopiec trzyma butelkowaną wodę otrzymaną w ramach pomocy humanitarnej.

Sudan Południowy 2006, Transport wody ze studni do domu

Czeczenia 2004, Mieszkańcy Groznego czekają w kolejce po wodę pitną dostarczaną przez beczkowszy w ramach projektu wodnego realizowanego przez PAH

Kamerun, Duala 2008, Dzieci bawią się, piorą w brudnej rzece

Autonomia Palestyńska 2008, Kobiety na kursie z podstawowych zasad higieny organizowanym przy współpracy PAH